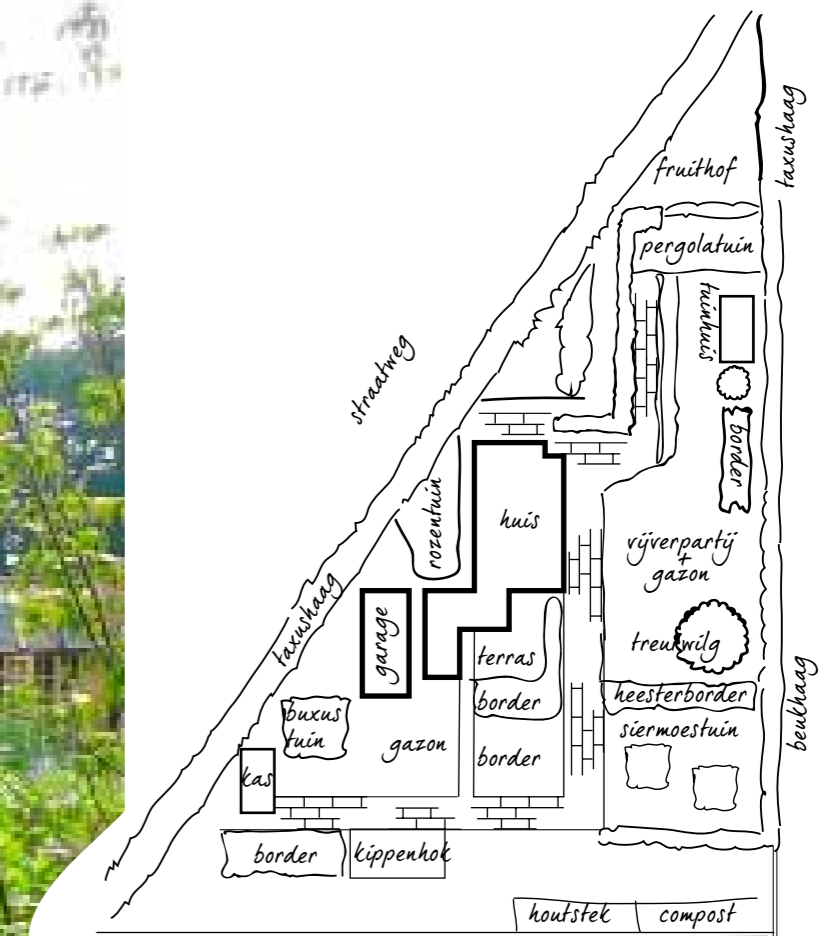

Trots op de 'toene'

'DE STRAUDE' IN VLAGTWEDE IS IN JUNI EN JULI OP Z'N MOOIST. DAT KOMT GOED UIT, WANT IN JUNI DOET DE TUIN MEE AAN DE ZOMERTUINMARATHON, ONDERDEEL VAN DE TUIN & KUNST TIENDAAGSE IN GRONINGEN.

De achterzijde van het huis met zonneterras en rechtsvoor het hostaperk.

Eigenaars van 'De Straude' zijn Henk de Jonge (65) en Tineke Hoekstra (56). Henk woont al vanaf 1978 op deze plek, maar met een drukke baan kwam hij destijds niet verder dan een moestuin. Heerlijk vond hij het om na het werk, met de handen in de aarde, alles los te kunnen laten. Henk: "Dat heb ik geleerd van mijn moeder, die mij vroeger toen ik een tienjarig jochie was na haar werk in de textielwinkel al mee de 'toene' in nam. Zo droeg ze de liefde voor tuinieren aan mij over." Toen Tineke in 1990 bij hem introk, kreeg Henk er een enthousiaste tuinpartner bij. Samen zetten ze stukje bij beetje de driehoek van 3.300 m² naar hun hand. Met, zo bleek, allebei een duidelijke voorkeur voor een strakke tuin. "We hebben weleens geprobeerd om ronde vormen in de tuin te creëren," vertelt Henk. "Maar daar zijn we op teruggekomen, het past gewoonweg niet bij ons en niet bij het perceel." →

VERANDERINGEN

Hagen van *Taxus media* 'Hicksii', rode beuk en liguster verdelen de tuin in kamers met verschillende sferen. Alleen rond de vijver heeft de tuin een meer open karakter. Maar met het hoger worden van de hagen ging helaas ook het overzicht verloren. Om die reden maakte Henk een paar hagen een flinke kop kleiner. Zo draagt de tuin zelf de veranderingen aan. Vorig jaar moest bijvoorbeeld de vijver worden aangepakt vanwege lekkage. Maar wat goed is blijft. Henk: "Geïnspireerd door een tuinontwerpcursus die we destijds volgden, ontwierpen we ooit samen een tuinhoek met een hoofdrol voor *Rosa* 'Falstaff', een donker karmozijnrode Engelse roos. Ook plantten we er geurige lavendel bij. Die rozentuin is in alle jaren niet veranderd, en nog steeds net zo mooi."

NOOIT RUZIE

Over de borders zal nooit ruzie ontstaan in 'De Straude', vertelt Henk. "We hebben allebei onze eigen kleurvoorkeur.

Ik houd van wit, geel, oranje en rood, die borders zijn van mij. Tineke heeft de borders met pasteltinten." Ook heeft Henk een voorliefde voor hoge, stoere beplanting. Minuscule plantjes zijn niets voor hem. Klein nadeel hiervan is dat je altijd, en op tijd, de planten moet steunen. Daar wordt rijshout voor gebruikt, bij voorkeur van de vlinderstruik (*Buddleja davidii*): stevig en goed vertakt, en die moet in het voorjaar toch gesnoeid worden. "Dat staat wel overdreven als de plantjes nog laag zijn, maar later ziet het er natuurlijker uit dan ander steunmateriaal." Door dicht te beplanten ontstonden weelderige perken. Direct hoogte creëren bij de borderrand zorgt dat de strakke tuinjlijnen intact blijven. Bij hoge beplanting zijn stevige planten gewenst, als ruggengraat van de border. Kattenkruid (*Nepeta*), zonneoog (*Heliopsis*), ruit (*Thalictrum*) en vlambloem (*Phlox*) zijn favorieten van Henk en Tineke. En met beemd kroon (*Knautia macedonica*) en duizendknoop (*Persicaria*) kun je prachtig weven.

TIPS VAN HENK & TINEKE

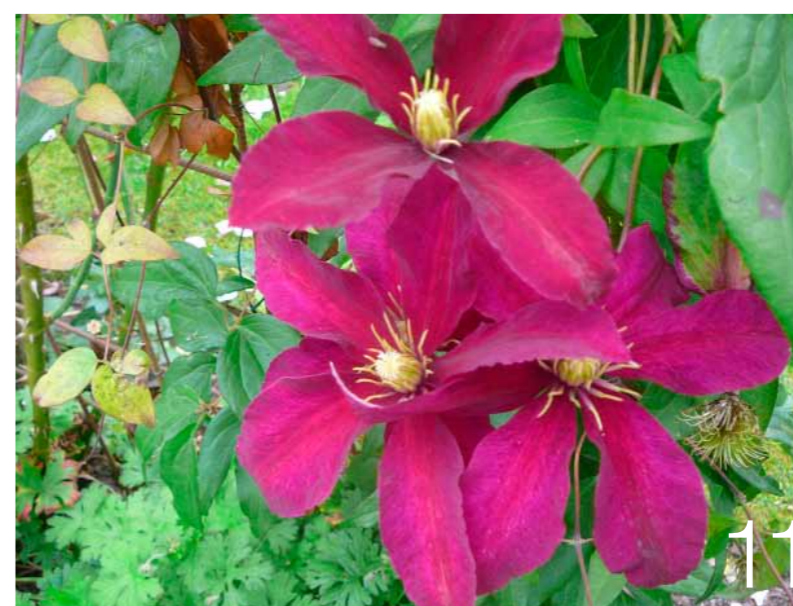
- Zet dahlia's eerst in potten op de tegels en pas later in de tuin. Zo geef je slakken minder kans.
- Plus de kluit van gekregen stekjes goed uit om binnensluipen van hardnekkig onkruid te voorkomen.
- Laat borders dichtgroeien, zo voorkom je onkruid en hoef je tijdens de bloei niet in de border te wroeten.

FAVORIETE PLANTEN

- Papavers! Zoals *Papaver orientale* 'Patty's Plum' (paars), 'Marlene' (warm bruinrood), 'Cedric's Pink' (roze) en 'Lilac Girl' (lilaroze).
- Kattenkruid (*Nepeta*), vlambloem (*Phlox*), duizendknoop (*Persicaria*) zijn makkelijke planten en geven alle drie veel bloei. Je hoeft geen uitgebloeide bloemen te verwijderen.
- Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*), buigt mooi voor de regen.
- Prachtriet *Miscanthus sinensis* 'Ghana', begint groen en kleurt rood in de herfst.

- 1 Vijverpartij, vooraan tussen de vrouwenmantel: rietsigaren uitgevoerd in cortenstaal.
- 2 Eenjarige cosmea *Cosmos bipinnatus* 'Purity', ☼ / 🌸 7-10 / 📏 80-100 cm
- 3 Hoog achterin leverkruid *Eupatorium maculatum* 'Album', wilgenroosje *Epilobium angustifolium* 'Alba' en reuzenbalsemien (*Impatiens glandulifera*). Links helderwitte *Phlox* naast *Veronicastrum virginicum*. Op de voorgrond *Artemisia*. Cosmea *Cosmos bipinnatus* 'Purity' piept overal tussendoor.
- 4 Oude goudreinet achter het huis. Op de voorgrond rechts zonneoog *Heliopsis helianthoides* 'Summer Nights'.
- 5 Dieporanje klimroos *Rosa* 'Westerland' in de pergolahoek doet het goed op zandgrond.

EERBETOON

De naam van de tuin is een eerbetoon aan de opa van Henk. Deze had vroeger een stukje laagliggend groenland, in het Gronings een 'straude'. De tuin van Henk en Tineke ligt echter helemaal niet laag, maar op het zand. Er wordt dan ook veel werk gemaakt van bodemverbetering. Henk: "Veel eigen compost, verrijkt met stal- en paardenmest, maakt dat de grond nu zo rul is dat je met je handen een plantgat kunt maken."

Tijdens de Tuin & Kunst Tiendaagse en de daaropvolgende julimaand is de tuin op zijn mooist. Half augustus geven Tineke en Henk de tuin aan de vogels en gaan ze zelf op vakantie. Niets wordt afgeknipt, dat gebeurt pas in het voorjaar. Want wat is er nou mooier dan vanuit de tuinkamer bij de houtkachel te kijken naar vinken die zaadjes uit de bloemhoofdjes peuten?

6 Moestuin. In de buitenste rand stokbonen, in het middenvak 'groenten op kleur'.

7 Ruime kas voor het voorzaaien van eenjarige.

8 Tuinkamer met dansend paar van beton. In de buxusvakken bloeit zomers prachtkaars (*Gaura*).

9 Links: *Clematis viticella* 'Södertälje', rechts *Clematis viticella* 'Etoile Violette'.

10 Purperen border, met o.a. verschillende soorten ereprijs (*Veronica*), alsem *Artemisia lactiflora* 'Rosa Schleier', bergamotplant *Monarda* 'Gewitterwolke' en beemdtkroon (*Knautia macedonica*) als weefplant.

11 *Clematis* 'Niobe'. Donkerrode winterharde laatbloeiër, ☼ / 🌱 6-8 / 📏 3 m / 🍷 niet snoeien

12 Twee ijverige doorbloeiërs: links zuurstokroze *Rosa* 'Bantry Bay', rechts de zilverroze *Rosa* 'New Dawn'.

TUIN & KUNST TIENDAAGSE

"Er gaat niets boven Groningen, het is echt waar. Er zijn zoveel leuke evenementen en projecten in onze provincie."

Aan het woord is Titia de Jager van Stichting Erven A. de Jager, een instelling die zich inzet voor het cultureel erfgoed in de provincie Groningen. Deze stichting is initiatiefnemer van de Tuin & Kunst Tiendaagse.

Titia: "Kunst mag van ons breed gezien worden. Niet alleen werk van een kunstenaar, zoals een beeld of toneelstuk, maar ook een fraai aangelegde tuin is kunst. Alle deelnemers aan de Tiendaagse geven zelf hun invulling, dan krijg je vanzelf een verrassend resultaat."

De Tuin & Kunst Tiendaagse wordt dit jaar voor de tweede keer gehouden. Het is de bedoeling dat het evenement zichzelf ontwikkelt tot een blijvend jaarlijks fenomeen. Titia: "Als dat over een aantal jaren is bereikt, hebben we onszelf overbodig gemaakt en gaan we ons als stichting beraden op een nieuw langlopend project in onze mooie provincie." De Tiendaagse start op 15 juni met onder andere een

overzichtstentoonstelling van het werk van botanisch tekenaar Janneke Brinkman-Salentijn in de Fraeylemaborg in Slochteren. Groningen heeft eeuwenoude borgtuinen, slingertuinen, kloostertuinen, pastoriertuinen en een hortus die allemaal dienen als podium voor kunst en cultuur. Maar daarnaast zijn er open ateliers, bloemen- en plantenkeuringen, workshops, lezingen, rondleidingen, fairs, fiets- en wandelroutes, arrangementen en natuurlijk de Zomertuinmarathon.

De Tuin & Kunst Tiendaagse wordt gehouden van 15 t/m 24 juni. Het hele programma is te vinden op de website tuinen.groningen.nl

'De Straude', Utterlagerweg 9, Vlagtwedde
Openingstijden tijdens de Tuin & Kunst Tiendaagse:
van 15 t/m 24 juni 2012 van 10.00-17.00 uur.